Radiotherapie

azdelta

Uw ziekenhuis.

Inhoud

Radiotherapie 4
Verloop van een bestralingsbehandeling 6
Nevenwerkingen 20
Voeding 24
Praktische info 26
Meer informatie 28

© AZ Delta
Deze uitgave mag in zijn geheel noch gedeeltelijk worden gekopieerd, of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Beste patiënt

Je bent door je specialist of door je huisarts verwezen naar de afdeling radiotherapie in het ziekenhuis AZ Delta. Met deze brochure willen wij je informeren over het verloop van je behandeling op onze afdeling. Deze brochure is een aanvulling op de gesprekken die je met je radiotherapeut (de arts gespecialiseerd in de bestralingsbehandeling) en de verschillende medewerkers van onze afdeling zult hebben.

Je krijgt hier een algemene uitleg die voor de meeste patiënten geldt. Het kan dat jouw situatie net iets anders is dan er hier vermeld staat. Als je tijdens je behandeling vragen hebt over je situatie, stel deze gerust aan één van onze medewerkers.

We wensen je een goed herstel toe.

De dienst radiotherapie

Radiotherapie

Radiotherapie is een behandeling met ioniserende straling. Dit zijn onzichtbare stralen met een hoge energie. Met die stralen kunnen kwaadaardige gezwellen behandeld worden. Soms gebruiken we radiotherapie ook voor de behandeling van goedaardige tumoren. Radiotherapie kan op twee manieren gebeuren:

- uitwendige bestraling, wat veel voorkomt.
- inwendige bestraling, wat minder gebruikt wordt.

Deze brochure bevat alleen informatie over de **uitwendige bestraling.**

Alle organen en weefsels van de mens bestaan uit cellen. Die cellen vernieuwen zich om oude of beschadigde cellen te vervangen. Als de celdeling ontregeld is en de cellen zich ongecontroleerd gaan delen, kan er een gezwel ontstaan. Een gezwel kan goedaardig of kwaadaardig zijn.

Een kwaadaardige tumor kan ingroeien in de omliggende gezonde weefsels en kan uitzaaiingen geven op andere plaatsen in het lichaam.

Straling doodt of beschadigt cellen. Tumorcellen zijn gevoeliger voor straling dan de gezonde cellen rond de tumor. De gezonde cellen kunnen zich ook beter dan de kankercellen herstellen bij lichte stralingsschade. Daarom wordt de stralenbundel heel nauwkeurig op het te bestralen gebied gericht. Radiotherapie is een **plaatselijke behandeling** die alleen effect heeft in het gebied waar er bestraald wordt.

Bij bestraling moet de dosis in de tumor of de plaats waar de tumor zat voor de operatie, hoog genoeg zijn om het gezwel te verminderen en om het uiteindelijk te laten verdwijnen of om de eventueel achterblijvende kwaadaardige cellen na de operatie te doen verdwijnen. De omliggende gezonde weefsels worden maximaal beschermd zodat ze zo weinig mogelijk beschadigd worden en zij zich nadien kunnen herstellen.

Omdat de bestraling zo precies dient te gebeuren krijgt elke patiënt een **eigen nauwkeurig behandelingsplan**. Er wordt een bestralingstechniek gekozen met de beste energie of stralingssterkte en met één of meerdere bestralingsbundels vanuit verschillende bestralingshoeken.

Bestraling kan je niet zien, ruiken of voelen. Het doet géén pijn. Na de bestraling ben je niet radioactief. Er blijft geen straling in de urine, ontlasting, zweet of sperma. Je mag gerust met iedereen in contact komen, ook met kinderen en zwangere vrouwen.

Verloop van een bestralingsbehandeling

Inschrijving

De dag van je eerste bezoek aan onze afdeling radiotherapie meld je je eerst aan bij de kiosk aan de ingang van het ziekenhuis. Daarna word je verwezen naar het secretariaat van de dienst radiotherapie waar je je opnieuw aanmeldt. De secretariaatsmedewerker identificeert jou aan de hand van je naam, voornaam en geboortedatum. De etiketten die je aan het onthaal of de kiosk van het ziekenhuis kreeg, geef je af aan het secretariaat. Daarna mag je plaatsnemen in de wachtzaal. Eén van onze artsen komt jou daar ophalen.

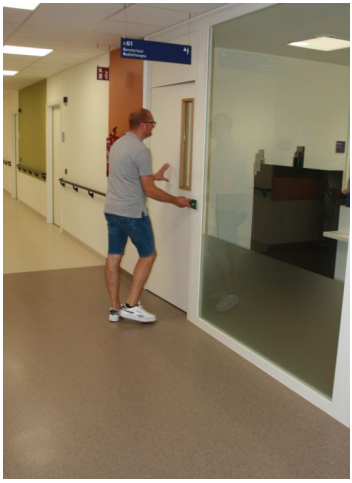

Aanmelden in het secretariaat.

Raadpleging

De raadplegingen bij de radiotherapeuten gebeuren op afspraak, van maandag t.e.m. vrijdag van 8.30 tot 12 uur en van 13.30 tot 16 uur. Je kan een afspraak maken op het nummer 051 23 75 82.

V.l.n.r. Zittend: Dr. Barbara Bussels, Dr. Thomas Mulliez, Dr. Lorenzo Staelens. Boven: Dr. Lien Van De Voorde, Dr. Caroline Sweldens, Dr. Mathieu Spaas.

Tijdens dit eerste gesprek stelt de radiotherapeut je allerlei vragen om inzicht te krijgen in je persoonlijke ziektegeschiedenis en omstandigheden. Je huidige medische gegevens zijn meestal al doorgestuurd door je verwijzende arts-specialist of huisarts. Het is belangrijk dat je de radiotherapeut vertelt welke **geneesmiddelen** je inneemt.

Verder vindt er ook een lichamelijk onderzoek plaats. De radiotherapeut bespreekt met jou de behandeling die voor jou het meest geschikt is. Hij of zij legt je de werkwijze van onze afdeling uit en zegt hoe vaak je bestraald zult worden. De behandelingsduur zegt niets over de ernst van je ziekte. De radiotherapeut geeft je uitleg over de eventuele bijwerkingen die kunnen optreden en het te verwachten resultaat van de behandeling.

Consultatie bij de radiotherapeut.

We maken een nieuwe afspraak voor de simulatie. Dan gebeuren de verdere voorbereidingen, die bij jou nodig zijn voor de bestraling. Soms gaat de simulatie door aansluitend op deze consultatie.

Simulatie

Als voorbereiding op de bestraling ga je eerst naar de simulator. De simulator is een CT-toestel waarmee tomografiebeelden worden genomen. Er kan op aangeven van de radiotherapeut contraststof toegediend worden. Hiervoor plaatst de medewerker een infuus.

Als je de simulator binnengaat, vragen we je naam, voornaam en geboortedatum. Dat is voor de medewerkers een controle dat ze de juiste patiënt voor zich hebben. Omdat de medewerkers aan het toestel veelal niet dezelfde zijn als de medewerkers op simulatie, nemen we een foto van je gezicht. Die voegen we toe aan je gegevens zodat de medewerkers aan het toestel zeker zijn dat het om de juiste patiënt gaat.

Voor de behandeling is het noodzakelijk dat je elke dag op precies dezelfde wijze op de behandeltafel ligt. De medewerkers helpen je bij je positie op de tafel. Die houding wordt bepaald door de plaats waar je je bestraling krijgt. De medewerkers gebruiken hierbij verschillende hulpmiddelen zoals kussens in een welbepaalde vorm. Het is belangrijk dat je aangeeft of je in die houding comfortabel ligt zodat je gedurende langere tijd (de tijd nodig voor je bestraling) in die houding kan stilliggen. **Het is erg belangrijk dat je niet beweegt of van houding verandert.**

Het kan dat we jou een contrastmiddel via een infuus toedienen om een duidelijke CT te hebben. Een medewerker tekent de nodige lijnen op de huid. Daarna worden ook gewone foto's genomen van de getekende lijnen.

Belangrijk bij de voorbereiding van de bestraling

- **Probeer om je zo goed mogelijk te ontspannen in de aangegeven houding.**
- **Probeer om zo stil mogelijk in dezelfde houding te liggen. Lukt dit je niet, zeg dan aan de medewerkers waarom het niet gaat. Zij helpen je dan om een gemakkelijkere houding aan te nemen.**

Bij patiënten die een bestraling op de borstkas, de buik of de ledematen krijgen, kan er op de huid getekend worden met speciale inkt. Die inkt is moeilijk te verwijderen. Als er inktstrepen worden aangebracht, dan moeten deze gedurende de hele bestralingsreeks zichtbaar blijven zodat de medewerkers je dagelijks precies kunnen positioneren in dezelfde houding die nodig is voor je bestraling.

Je mag je zeker nog wassen of douchen, maar was de tekening niet weg. Je mag geen bad nemen of gaan zwemmen. Als de lijnen tijdens je behandeling minder duidelijk worden, zal een medewerker aan het toestel de lijnen opnieuw bijtekenen. **Je mag deze lijnen niet zelf bijtekenen**.

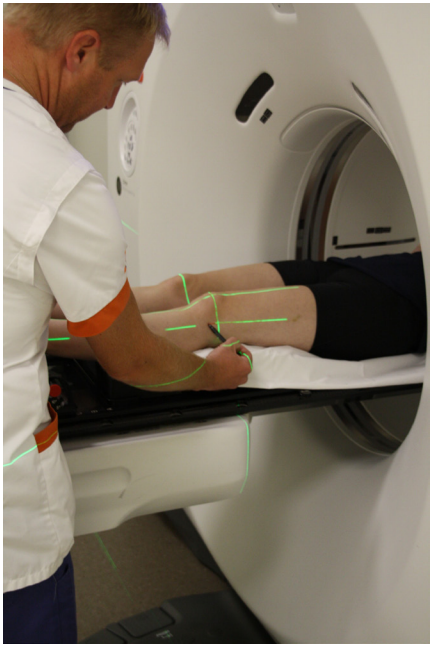

Het tekenen van de lijnen.

Telkens als er getekend wordt, kan de inkt afgeven op je kledij. Deze inkt is moeilijk uitwasbaar. Daarom raden we je aan om geen nieuwe kledij of nieuw ondergoed te dragen omdat de inkt **blijvende vlekken** kan nalaten.

Soms is het nodig om enkele punten van de tekening te tatoeëren. Een medewerker op simulatie zal deze punten met een kleine prik in de huid aanbrengen. Dit zijn kleine, blijvende puntjes: **tatoeagepuntjes**. De medewerker zal je vertellen waar en wanneer deze geprikt worden. We prikken nooit in je gezicht of hals.

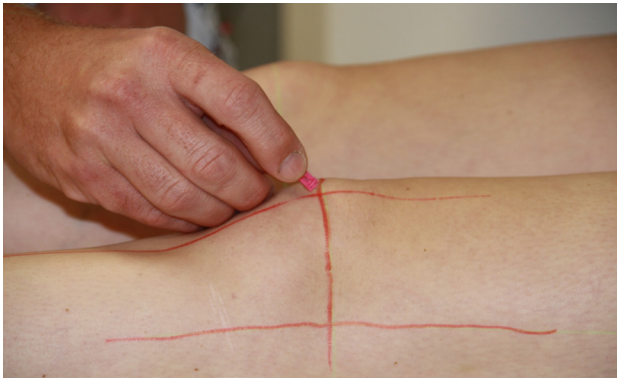

Aanbrengen van de tatoeagepuntjes.

Bij een bestraling van het hoofd en/of de hals gebruiken we een **masker**. Dat masker zorgt ervoor dat je dagelijks in dezelfde positie ligt. Daarbij kan de medewerker de lijnen op je masker tekenen zodat deze niet op je gezicht of hals staan.

De medewerker zal je na de simulatie een **afsprakenlijst** meegeven met de data en uren van alle bestralingssessies. Die afsprakenlijst maken we in samenspraak met jou, de radiotherapeut en eventueel ziekenvervoer. Op die lijst staat aangegeven welk toestel gebruikt wordt en ook het telefoonnummer van de dienst radiotherapie staat vermeld.

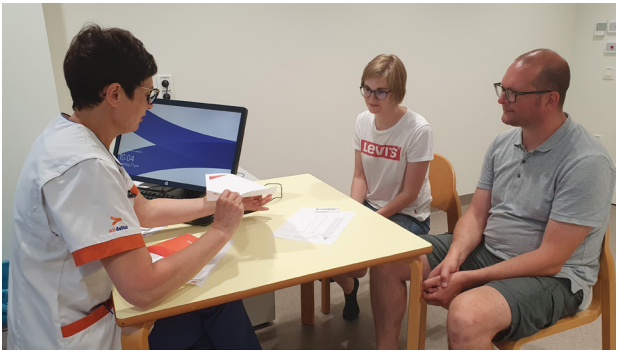

Uitleg door medewerker van simulatie.

Afhankelijk van het toestel waarop je bestraald wordt, kan je ook een kaartje krijgen met je naam, geboortedatum, dossiernummer en een barcode op. Als je een kaartje gekregen hebt, breng je dit dagelijks mee tijdens je behandeling. Dat kaartje wordt dagelijks gescand wanneer je de bestralingsruimte binnenkomt. Dit systeem bevestigt dat jij wel degelijk de correcte persoon bent voor wie de behandeling klaarstaat.

Barcodekaartje.

Een simulatie duurt tussen een half uur en drie kwartier.

Na de simulatie krijgt je huisarts een brief in verband met je behandeling op onze dienst.

Het maken van een masker

Maken van individueel masker

Voor het maken van een masker ligt je op je rug met je hoofd en hals op een speciaal kussentje. De radiotherapeut bepaalt de houding van je hoofd en hals in functie van je bestraling. Het masker wordt eerst in een warm waterbad opgewarmd zodat het zacht en elastisch wordt. Het soepele masker wordt door de medewerkers rond je hoofd en hals gemodelleerd. Zo vormen we het naar je hoofd en hals. Eerst voelt het masker warm, maar het koelt snel af naar kamertemperatuur. Er is een opening rond de mond maar ook in het masker zijn er gaatjes zodat je altijd goed kan ademen.

Het modelleren van het masker duurt tussen 5 minuten en een kwartier. Gedurende die tijd is het belangrijk dat je blijft stilliggen.

Aanmeten en markeren van het masker.

Als het masker op je gezicht de juiste vorm heeft aangenomen, kunnen we het gemakkelijk verwijderen.

Je persoonlijke masker ligt later aan het toestel waar je behandeld wordt en wordt enkel bij jou gebruikt.

Als je last hebt van claustrofobie, laat dit, vóór het maken van het masker, weten aan de arts en medewerkers. Zij houden er rekening mee.

CT-scan

Op simulatie wordt er steeds een CT-scan genomen.

Bij een CT-scan of computertomografie worden er dwarse doorsneden gemaakt van een deel van je lichaam, namelijk op de plaats waar je bestraald zal worden. Met deze CT-scan brengen we het te bestralen gebied nauwkeurig in beeld en wordt de ligging van de omliggende gezonde weefsels aangegeven.

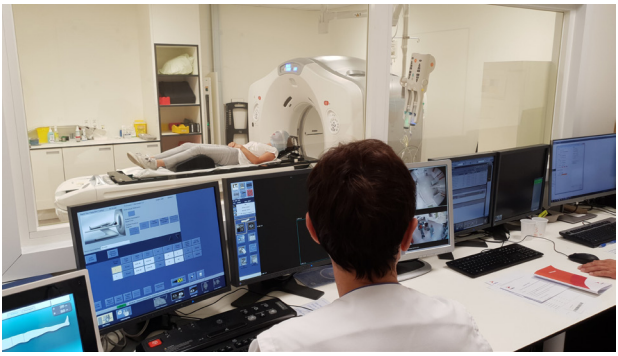

Het nemen van de CT-scan in bestralingshouding.

Tijdens het onderzoek schuift de tafel langzaam door een grote ring waarbij de röntgenbundel om het lichaam draait. Om je aandoening of om bepaalde organen beter zichtbaar te maken, kan men je contrastmiddel toedienen net voor of tijdens het onderzoek. Dan plaatst een medewerker bij jou een infuusnaald in je arm, hand of port a cath. Via die naald dienen we het contrastmiddel toe.

Als het product wordt ingespoten krijg je een warmtegevoel over het gehele lichaam, maar vooral in de onderbuik en in de keel. Dit warmtegevoel verdwijnt snel en is normaal.

Belangrijk bij CT met contrastmiddel

- **Je bent nuchter. Dit houdt in dat je in de 4 uur voorafgaand aan het onderzoek niet meer mag eten of drinken. Je mag wel een beetje water drinken. Als je medicatie neemt, hoef je dit niet te laten voor je CT-onderzoek.**
- **Als je allergisch bent voor een contrastmiddel, meld dit dan vooraf aan de arts en de medewerker.**

Het nemen van een CT-scan gebeurt tijdens de simulatie.

Het maken van een bestralingsplan

Aan de hand van de CT-beelden, botscan, de eventuele NMR-beelden of vroeger genomen PET-beelden en de gegevens van de CT op simulatie maken de radiotherapeut en de fysicus een individueel bestralingsplan voor jou op. In dit plan zorgen zij ervoor dat het te bestralen gebied zo precies mogelijk bestraald wordt en dat de gezonde weefsels zo goed mogelijk gespaard blijven. Zij bepalen het aantal bestralingsvelden, hun ruimtelijke oriëntatie en hun grootte, de sterkte van de bestralingsbundels en de verdeling van de stralingsdosis.

Nadat het bestralingsplan is gemaakt, sturen we alle gegevens door naar de computer van het bestralingstoestel.

Voor het maken van je bestralingsplan hoef je niet op de dienst aanwezig te zijn. Zo'n plan opmaken neemt enige tijd in beslag. Vandaar dat er meestal enkele dagen zitten tussen je simulatie en je eigenlijke bestraling.

De bestralingsbehandeling

Eerste bestraling

Voor de bestraling dien je niet nuchter te zijn. Als je voor je eerste bestraling komt, meld je je aan bij het secretariaat. Is er niemand aanwezig, dan neem je plaats in de wachtruimte.

Als je aan de beurt bent, roept een medewerker je binnen in een kleedkamer. Daar doe je, indien nodig, je kledij uit zodat de aangebrachte lijnen zichtbaar zijn. Je houdt je kaartje met de barcode bij de hand om dit te laten inscannen. Begeleid door een medewerker ga je naar de bestralingsruimte. Om naar de bestralingsruimte te gaan, mag je gerust nog een kledingstuk aantrekken, zodat je niet halfnaakt tot aan de behandelingstafel hoeft te stappen vanuit de kleedkamer. Die kledij kan je uitdoen bij de behandelingstafel.

Een medewerker scant je kaartje (als je een kaartje kreeg) in zodat je behandelplan kan doorgestuurd worden. Je ziet op het scherm in de behandelruimte je naam en je foto. Je mag dit dagelijks nazien. Dit is een bijkomende veiligheid die ingebouwd is in het systeem. Als je geen kaartje kreeg, bevestig je zelf voor de behandeling aan het toestel dat jij de juiste patiënt bent aan de hand van de gezichtsfoto en naam op het scherm.

Het scannen van de barcode.

Je wordt op de behandelingstafel gelegd in precies dezelfde houding zoals op simulatie. We stellen je positie nauwkeurig in met behulp van de eventuele lijnen op je lichaam of masker, de laserlichten die vanuit de muur geprojecteerd worden en de lichtbundel. Afhankelijk van het toestel waarop je bestraald wordt, kan je ook via een oppervlakte-scanningsysteem gepositioneerd worden in dezelfde houding als op simulatie.

Als alle gegevens kloppen, verlaten de medewerkers de bestralingsruimte. Zij kunnen jou dan zien via camera's en horen via een intercom. Als er dan iets gebeurt tijdens je behandeling, bv. je moet hoesten, dan wordt de bestraling onderbroken en komen de medewerkers terug naar binnen in de behandelingsruimte.

Op de eerste dag van je bestraling kan een arts de behandeling meevolgen. Er worden controlebeelden genomen die men onmiddellijk naziet.

Door al deze controles kan je eerste bestraling langer duren dan de daaropvolgende behandelingen.

Het nemen van controlebeelden herhalen we regelmatig.

Behandelingssessie met masker.

Zodra de medewerkers je bestraling hebben ingesteld, is het belangrijk dat je niet meer beweegt tijdens de bestralingssessie totdat deze afgelopen is. Je blijft stilliggen, ook al komen de medewerkers naar binnen tijdens je behandeling om het toestel opnieuw in te stellen. We kunnen het toestel ook van buitenuit bedienen. Het kan dus dat het toestel rond jou of de tafel beweegt, zonder dat er iemand naar binnen komt.

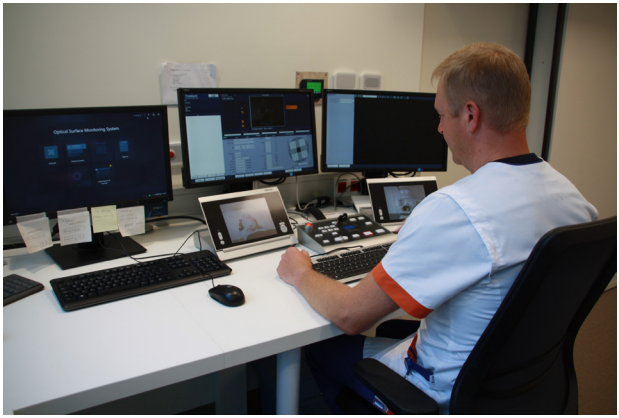

Beeld van de bedieningsruimte.

Tijdens je behandeling blijf je gewoon rustig liggen. Je mag rustig ademen en slikken. De bestraling zie of voel je niet. Je wordt ook niet radioactief door de bestraling. Tijdens de bestraling kan het toestel een scherp zoemend geluid maken.

Als de bestralingstijd om is, valt het toestel automatisch uit. Als de behandeling afgelopen is, komen de medewerkers weer naar binnen en helpen je om opnieuw van de tafel te stappen. De duur van de bestraling is voor elke patiënt individueel berekend en varieert dan ook per patiënt en per behandeling.

Het is wettelijk gezien niet mogelijk (om veiligheidsredenen) dat familie of begeleiders je vergezellen in de behandelingsruimte.

Verdere bestralingen

De verdere bestralingen verlopen hetzelfde als bij de eerste behandeling. Dagelijks nemen we controlebeelden. Als je problemen of klachten hebt, kan je je steeds richten tot één van de medewerkers aan het toestel. Zij proberen je zo goed mogelijk te helpen of ze verwijzen door naar andere hulpverleners.

Behandelingssessie

Het kan dat de radiotherapeut je op geregelde tijdstippen ziet om na te gaan of je de bestraling goed verdraagt. Als je nog vragen hebt, kan je ze bij die gelegenheid stellen. De medewerkers kunnen ook voor jou een afspraak regelen bij je behandelende arts als je dringende vragen of problemen hebt.

De bestralingen vinden plaats van maandag tot vrijdag. In het weekend en op feestdagen wordt er niet bestraald. Op dagen van technisch onderhoud wordt er ook niet bestraald. Het kan dat je behandeling dan plaatsvindt aan een ander bestralingstoestel. Of er kunnen uitzonderlijk op een zaterdag bestralingen ingepland worden.

Einde van de bestralingsreeks

In de laatste week van je bestralingsbehandeling ga je langs bij je radiotherapeut. Hij gaat na hoe je de bestraling doorstaan hebt. Je krijgt advies voor de verdere behandeling van eventuele nevenwerkingen en je krijgt eventueel een afspraak voor je eerstvolgende controle bij je verwijzende arts. Bij huidproblemen krijg je zo nodig nog een latere afspraak bij je radiotherapeut of met de huidzorgverpleegkundige.

De uitwerking van de bestraling blijft nog enige tijd verder duren ook al is de behandeling afgelopen.

Nevenwerkingen

De nevenwerkingen komen enkel voor in het bestraalde lichaamsdeel. Sommige patiënten hebben veel last van de bijwerkingen, anderen merken er maar weinig van. De aanwezigheid of de ernst van de bijwerkingen heeft niets te maken met het resultaat van de behandeling. Het is wel noodzakelijk dat je je behandeling tot de laatste dag volgt.

De nevenwerkingen zijn meestal van voorbijgaande aard. Ze verdwijnen enkele weken na het einde van de behandeling.

Als je last hebt van bepaalde bijwerkingen, spreek erover met een medewerker of je radiotherapeut. Zij kunnen je gepast advies geven, de arts kan geneesmiddelen voorschrijven om de last te verlichten.

Algemene nevenwerkingen

De nevenwerkingen zijn lokaal waar je je bestraling krijgt. Er zijn echter ook een aantal algemene reacties die in de loop van je bestraling kunnen optreden, zoals vermoeidheid en verminderde eetlust. Die symptomen zijn hinderlijk maar tijdelijk van aard.

Vermoeidheid
Naarmate de bestraling vordert, neemt de vermoeidheid meestal toe. Dat is te wijten aan de behandeling zelf, eventuele combinatie met andere behandelingen en aan de dagelijkse verplaatsingen van en naar de radiotherapie.

Advies: voldoende rusten gecombineerd met lichte inspanningen zoals wandelen.

Verminderde eetlust
Als gevolg van je behandeling kan je eetlust verminderen.

Advies: probeer zo gezond mogelijk te blijven eten. Eet kleine porties verschillende keren per dag met voedingsmiddelen die je wel verdraagt. Drink voldoende: 1,5 tot 2 liter vocht (water) per dag. Je kan ook altijd raad vragen aan een diëtiste verbonden aan de dienst radiotherapie.

Lokale nevenwerkingen

Deze bijwerkingen komen enkel voor als je op dit lichaamsdeel bestraald wordt. Ze zijn plaatselijk en afhankelijk van de bestraalde zone. Hieronder vermelden we de meest voorkomende nevenwerkingen. Je arts kan hierover nog bijkomende informatie of behandelingsadvies geven.

Huid
Dit huidadvies geldt enkel voor de plaatsen waar de huid bestraald wordt. Het is niet nodig dat je de huid van de rest van je lichaam op dezelfde wijze verzorgt.

De bijwerkingen ter hoogte van de huid kunnen optreden vanaf de derde week van je behandeling. Daarna worden die geleidelijk erger. De nevenwerkingen ter hoogte van de huid verdwijnen opnieuw enkele weken na het einde van de behandeling.

Preventief

- Draag (katoenen) kledij die gemakkelijk zweet opneemt en die niet strak zit in het bestraalde gebied om zo wrijving te voorkomen.
- Bescherm de bestraalde huid tegen rechtstreeks zonlicht, wind en koude.
- Was de bestraalde huid met neutrale zeep en met lauw water. Gebruik je handen om de bestraalde huid te wassen, dit is zachter.
- Je mag gerust een douche nemen, liever geen bad want hierdoor kunnen de lijnen op de huid verdwijnen.
- Dep de huid voorzichtig droog met een zachte handdoek.
- Plaats eventueel een zacht doekje in huidplooien.
- Gebruik geen irriterende producten op de bestraalde huid zoals deodorants, parfums, pre- of aftershave.
- Wrijf de bestraalde huid een paar maal per dag in met een vochtinbrengende crème.
- Voor heren: scheer je met een elektrisch scheerapparaat.

Droge huid, roodheid, jeuk

- Houd de preventieve maatregelen aan.
- Niet krabben, eventueel met de vlakke hand wrijven mag. De arts kan je een jeukwerende zalf voorschrijven.
- De medewerkers kunnen je een geschikt verband geven.

Eerste weken na de behandeling

- Volg de verzorgingsinstructies die je kreeg bij je laatste raadpleging verder op.
- Vermijd wondjes, wrijving ter hoogte van de bestraalde huid.
- Bescherm de huid tegen rechtstreeks zonlicht. Gebruik zo nodig een zonnecrème met een hoge factor, bijvoorbeeld 50.
- Bescherm de bestraalde huid tegen koude en wind.

Hoofd
- Haaruitval op die plaatsen waar je haar binnen het bestraalde gebied ligt. De mate van het haarverlies is afhankelijk van de grootte van het bestralingsgebied en van de dosis die er toegediend wordt. Het haarverlies is veelal tijdelijk van aard.
- Misselijkheid en braken
- Hoofdpijn en duizeligheid

Mond en hals
- Smaakverlies, slijmvorming, reukveranderingen en slechte smaak
- Droge mond en verminderde aanmaak van speeksel
- Slikklachten en ontsteking van de slijmvliezen
- Heesheid

Slokdarm
- Slikklachten zoals moeilijk slikken, pijn bij het slikken
- Prikkelhoest
- Heesheid

Longen
- Slikklachten
- Moeilijk ophoesten van slijmen
- Prikkelhoest
- Kortademigheid
- Verminderde eetlust

Onderbuik
- Buikpijn
- Diarree
- Verschijnselen lijkend op blaasontsteking
- Irritatie van anus, vagina
- Verlies van schaamhaar

Buik

- Buikpijn
- Braakneigingen
- Darmrommelingen, darmkrampen
- Diarree

Voeding

Aan onze dienst is er een diëtiste verbonden waarnaar we jou kunnen doorverwijzen bij problemen met je voeding. Een goede voedingstoestand vergroot je kans om de behandeling goed te doorkomen, om vlotter te herstellen en om beter weerstand te bieden tegen infecties. Je voeding heeft geen directe invloed op je ziekte, maar is eerder ondersteunend.

Tijdens je behandeling kan je problemen met eten ondervinden als gevolg van je ziekte of behandeling. Die problemen met voedselinname verschillen van patiënt tot patiënt en ze kunnen in de loop van de behandeling veranderen. Ook heeft niet iedere patiënt dezelfde klachten.

Klachten zoals verlies van eetlust, misselijkheid, braken, droge mond, pijnlijke keel, vermoeidheid, diarree, verstopping, reuk- en smaakveranderingen moeten zo goed mogelijk verholpen worden. Al deze opgesomde klachten kunnen zorgen voor een verminderde voedselopname en gewichtsverlies.

Een goede en gezonde voeding is een gevarieerde, lekkere voeding met voldoende voedingsstoffen die voorziet in je dagelijkse behoeften.

Meestal kan je hetzelfde voedingspatroon behouden als voor je behandeling, als dit een **gezonde en evenwichtige voeding** is. In functie van de klachten die je ontwikkelt tijdens je ziekte en behandeling, kan er soms afgeweken worden van de normale gezonde voeding.

Op de dienst radiotherapie zijn er folders ter beschikking in verband met een aangepaste voeding in functie van je klachten. Je mag er steeds naar vragen. Het is ook aan te raden om je voedingsproblemen te bespreken met de medewerkers of met je radiotherapeut. Zij kunnen je advies geven of je doorverwijzen naar de diëtiste.

De **diëtiste** kan je bijkomende adviezen geven om je voeding zo te kiezen en klaar te maken dat je voldoende vocht, calorieën en voedingsstoffen opneemt. Als de aangepaste voeding niet of onvoldoende helpt, kan een speciale drinkvoeding of sondevoeding aangewezen zijn.

Afspraak met de diëtiste.

Praktische info

Afsprakensysteem

Op de dag van je simulatie krijg je een lijst met alle afspraken voor de verdere bestralingen mee. Als er tijdens de behandeling bepaalde afspraken voor jou moeilijk zijn, kan je een paar dagen vooraf dit bespreken met een medewerker aan het bestralingstoestel. We proberen om binnen de mogelijkheden van de dienst aan je wensen te beantwoorden.

Na de eerste bestraling mag je steeds onmiddellijk naar de wachtzaal bij je bestralingstoestel gaan.

Als je een half uur na je afspraak genoteerd op je lijst nog niet aan de beurt bent, mag je steeds een medewerker aan het toestel aanspreken.

Verplaatsing

Om dagelijks naar het ziekenhuis te komen voor je behandeling, is er soms wat organisatie voor het vervoer nodig.

Openbaar vervoer
Het ziekenhuis is goed bereikbaar met de bus. Vanaf het station is er ook een busverbinding tot aan het ziekenhuis. Als je met het openbaar vervoer komt, proberen we steeds om je afsprakenlijst aan te passen aan de uren van de bus en/of trein.

Eigen vervoer
Als je zelf met de wagen rijdt of je wordt gebracht door een familielid, vriend of buur, dan kan je na je simulatie dagelijks parkeren op de parking aan ingang Oost. Je parkeerticket kan op de dienst omgezet worden in een gratis ticket. Zo kan je met jouw ticket de parking verlaten zonder dat je hoeft te betalen.

Ziekenvervoer
Je kunt gebruik maken van het ziekenvervoer om dagelijks naar het ziekenhuis te komen. De meeste ziekenfondsen hebben afspraken met vaste firma's die instaan voor ziekenvervoer tegen voordelige prijzen. We raden aan om steeds je wens voor ziekenvervoer te bespreken met de medewerkers van simulatie, dan kunnen zij nazien of dit voor jou het voordeligste vervoer is. Zo nodig kan er advies ingewonnen worden via de sociale dienst van ons ziekenhuis.

Vergoeding
Bij een bestralingsbehandeling kan je recht hebben op een wettelijk vastgelegde vervoersvergoeding. Om die vergoeding te ontvangen hoef je zelf niets te doen, dit brengt de mutualiteit automatisch in orde. Bij vragen hierover kan je steeds terecht bij je mutualiteit of de sociale dienst van het ziekenhuis.

Bijkomende kosten

De kosten van een bestralingsbehandeling zijn ten laste van het ziekenfonds. Het remgeld van maximaal twee raadplegingen (tijdens je bestralingsbehandeling) moet je betalen, ongeacht hoeveel keer je door een arts gezien wordt. Ook het remgeld voor de beeldvorming (CT-scan) ter voorbereiding van de bestralingsbehandeling is voor je rekening. Voor meer informatie kunt je terecht bij je behandelende radiotherapeut.

Meer informatie

Je kan ook meer informatie vinden bij volgende organisaties:

Vlaamse Liga tegen Kanker (VLK)

Het VLK wil mensen en hun omgeving informeren en ondersteunen tijdens hun behandelings- en verwerkingsperiode. Daarvoor is er een brede dienstverlening uitgebouwd.

Kom Op Tegen Kanker
Koningsstraat 217
1210 Brussel
t 02 227 69 69
f 02 223 22 00
www.komoptegenkanker.be

Stichting tegen Kanker

De Stichting tegen Kanker biedt diverse diensten aan om het welzijn van mensen met kanker en hun naasten te bevorderen.

Stichting tegen Kanker
Leuvensesteenweg 479
1030 Brussel
t 02 736 99 99
f 02 734 92 50
www.kanker.be

Notities

Contact

Dienst radiotherapie
CAMPUS RUMBEKE
Deltalaan 1, 8800 Roeselare

Raadpleging enkel op afspraak
Van maandag t.e.m. vrijdag 8.30-12 uur - 13.30-16 uur

Secretariaat
t 051 23 75 82
m secr.radiotherapie@azdelta.be

Telefonische bereikbaarheid op werkdagen
tussen 8.00 en 16.30 uur

Sociale dienst
Delphine Roelens
t 056 52 22 37
delphine.roelens@azdelta.be

www.azdelta.be

Bron: info dienst radiotherapie